

VAJALIK TÖÖ

Näpistage kõrvalvõsud

Kui kasvatate tomateid alles esimest aastat, siis teadke, et üks oluline töö on pidevalt eemaldada lehekaenaldest sinna tekkivad kõrvalvõsud. Muidu muutub taim tihedaks "põösaks" ning tema jõud läheb lehtede kasvatamiseks, mitte viljade küpsetamiseks. Pimedas puhmikus õied ei viljastu ning viljadel pole valgust arenemiseks.

Hoidke oma tomatitaimedel silm peal, sest kõrvalvõsud kasvavad uskumatult kiiresti. Kui mõni neist jääb kahe silma vahele, võite ühel päeval üllatusega avastada, et taim on muutunud kahe- või isegi rohkemaharuliseks.

Muidugi võib kasvatada ka kahe- või kolmeaharulist tomatit, aga sel juhul valmivad viljad hiljem.

KAJA KURG

Kõrvalvõsuid näpistage pidevalt, ärge laske neil kasvada üle 5 cm pikkuseks. Pildil olevad kasvul lasti meelega suuremaks kosuda, et saaks täpselt näidata, kus tomatitaimel kõrvalvõsud asuvad ja mida nendega tuleb teha.

Soodustage tolmlemist

Tomat kannab hästi vilja siis, kui tuul ja putukad teda korralikult tolmeldavad. Avamaal pole sellega muret, aga kasvuhoones tuleb asjale kaasa aidata ja tuginööre paar korda nädalas kergelt kõigutada. Piisab kergest liikumisest, et õietolm langeks emakasuudmele.

Kastmisnõgu säästab vett ja taim saab kätte kogu talle määratud veekoguse.

Kastmisnõgu säästab vett

Vana tuntud nipp taimede paremaks kastmiseks on kujundada nende ümber veidi madalam ala. Eriti oluline on see kasvuhoones kasvavate tomatite puhul, kellele ei meeldi niiske (üle 70%) õhk. Siis muutub õietolm kleepuvaks ega satu emakale, õied kukuvad maha ja vilju ei arene.

Kui tomatit kasvavad tasasel maal ja neid kastetakse kastekannust või voolikust, valgub paratamatult osa veest taimest kaugemale – eriti siis, kui pinnas on ebatasane (moodsa tilkkastmissüsteemi puhul seda muret muidugi pole). Taim ei saa küllaldaselt niiskust, osa kastmisveest läheb tarbetult kaduma ja laialt märgunud pinnas suurendab tunduvalt õhuniiskust.

Selle vältimiseks on väga lihtne moodus. Istutamise ajal tehke iga taim ümber 5–10 cm sügavune kumera põhjaga süvend läbimõõdus 20–30 cm.

Nüüd valage see vett täis, ja kogu lugu: taimele määratud vesi ei jookse laiali ning imbub kenasti juurteni. Nii saab tomatitaim kätte ka kogu kastmisveele lisatud väetise.

Olen seda moodust kasutanud aastaid ja väga rahul: kasta on mugav ja vesi ei lähe raisku. Nii mõnigi mu tuttav on imestanud, et miks ta küll ise pole tulnud nii lihtsa ja praktilise nipi peale.

Kui te sel aastal veel ei teadnud seda nippi, siis kindlasti annab ka praegu kujundada ümber taime midagi, mis kastmist kergendaks. Kuna süvendi moodustamiseks ei saa juurte pealt mulda ära kraapida, tooge mulda hoopis juurde ja ehitage ümber taime ringikujuline vall. See ei tohi olla liiga kitsas, muidu uhab vesi selle minema.

HEINO SALUMAA

NÕUANDED

Lillepott doseerib täpselt

■ Ühes BBC aiandussaadetes näidati nutikat võtet tomatite kastmiseks. Kaevake taimest u 10 cm kaugusele auk ja pange sinna sisse tavaline savipott (piisav kõrgus u 15 cm). Kastmisvesi kallake sinna. Nüüd imbub vesi täpselt juurte juurde, mulla pind jääb aga kuivaks ning õhuniiskuse ei suurene pärast kastmist.

Kuidas kasta tomateid

- Kastke üks kord nädalas, aga siis põhjalikult.
- Väga palavate ilmadega kastke 2–3 korda nädalas. Kuumaga tahab tomatit saada korraga 3–4 liitrit vett.
- Kastke hommikul, sest päeval tarvivad taimed vett rohkem. Siis jõuab ka liigne niiskus kasvuhoonest välja tuulduda ning märjaks saanud lehed ära kuivada. Paremini, kui vesi ei satuks üldse lehtedele.
- Õhtul kastes jääb kasvuhoone ööseks niiskeks, mis soodustab seenhaiguste arengut.
- Ärge kunagi kasutage otse kaevust või veevärgist võetud külma vett, laske kastmisveel tunnis või vannis enne soojeneda.